

[Arnth Jensen.]

og Villien til at gaa den Vej, men som ikke evnede det økonomiske Offer i saa Henseende. Som det er nu, at alle uden Hensyn til økonomisk Evne skal have et ret betydeligt Statstilskud, forekommer mig at være et Vildskud paa Statens Budget, og jeg kalder det i høj Grad uretfærdigt, naar man ser hen til, at alene de Tilskud, der ydes til Statens højere Almenskoler, udgør ca. 10 pCt. af Indtægtsskatten til Staten, det forekommer mig at være uretfærdigt mod de Skatteydere, som ikke har Børn i disse Skoler. Og Tilskuddene hører jo ikke op med Studentereksamen, hele Rækken igennem af højere Læreanstalter nyder jo ganske betydelige Tilskud. Lad mig nævne enkelte: Hver Tandlæge koster Staten ca. 4 000 Kr., hver farmaceutisk Kandidat 1 500 Kr., hver Elev paa Kunstakademiet ca. 2 000 Kr. aarlig, hver Kandidat, der gaar ud fra Universitetet, og hver Ingeniør, der gaar ud fra Polyteknisk Læreanstalt, koster ca. 10 000 Kr. o. s. v. Jeg vil selvfølgelig ikke dermed sige, at Staten ikke skal bære en rimelig Del af disse Udgifter, men jeg vil paastaa, at den Højde, som alle disse Udgifter har naaet, er den danske Befolkning, hvis Tiderne ikke væsentlig bedrer sig, ikke i Længden i Stand til at bære, og det forekommer mig ogsaa, at man er berettiget til at kræve disse Udgifter nedsat.

Maar jeg i denne Forbindelse spørge den højtærede Undervisningsminister, om han ikke finder det rimeligt, saafremt det staar i hans Magt, eller hvis andre har denne Magt, da at henstille til disse at fritage de kommunistiske Studenter, der aabenlyst og paa oprørsk Maade demonstrerer mod det nuværende Samfund, for at modtage videre Tilskud af det af dem saa foragtede Samfund. Jeg tror, at en stor Del af det danske Folk vilde finde, at det var ganske rimeligt; det kunde jo ogsaa være, at disse unge Mennesker saa kunde komme til at beskæftige sig med noget mere nyttigt end Fabrikation af Taaregasbomber og Deltagelse i kommunistiske Gadeoptøjer, og der kunde maaske ogsaa være nogen Grund til at have lidt mere Haand i Hanke med visse Elever i Gymnasieskolerne; der er for Offentligheden fremkommet Ting, som tyder paa, at det kunde synes rimeligt, om der blev taget lidt mere haandfast ogsaa paa dette Omraade.

En Omtale af selve Universitetet skal jeg ikke ved denne Lejlighed komme ind paa, jeg tiltror mig heller ikke fornødent saglig Indsigt til dette, kun ønsker jeg at gøre opmærksom paa, at Udgiften til

Universitetet, som er opført paa Finanslovforslaget til 3 996 780 Kr. uden Afskrivning og Forrentning, burde være, udregnet efter 1913—14 med Tillæg for Befolkningstilvækst og Pristal, 2 Mill. Kr. For Polyteknisk Læreanstalt er Tallet paa nærværende Finanslovforslag 1 498 882 Kr. mod, hvad det burde være, 713 455 Kr. efter 1914-Tallet. Tager jeg de andre Konti paa Budgettet, viser det sig stadig, at der har været en meget stærk Stigning. Kontoen for Museer og Samlinger er 1 468 000 Kr., og den skulde efter de tidligere anvendte Beregninger være 465 000 Kr. Tilskuddet til Kunst og Videnskab er opført til 1 800 000 Kr., men burde kun være ca. 1 Mill. Kr. Tager jeg endelig Biblioteker og Arkiver, viser det sig, at der her er en Stigning fra ca. 600 000 til 2½ Mill. Kr. Stigningen for Arkiver er kun fra 214 000 Kr. til 332 000 Kr., saa den vældige Stigning falder væsentlig paa Biblioteker. At Bibliotekssagen har alles Bevaagenhed, er givet, og det er bevist her i Rigsdagen, men naar vi er naaet op til, at hvert Udlaan fra Folkebibliotekerne koster i offentligt Tilskud ca. 30 Ø., mon det saa alligevel ikke var paa Tide at raabe en lille Smule Vagt i Gevær?

Den højtærede Finansminister har bebudet en Revision af Honorarlønningerne, og saa skal jeg ikke omtale selve Centralstyrelsen, ellers var der ogsaa her adskilligt, som tiltrækker sig Opmærksomheden.

I „Ekstrabladet“ for i Gaar er der en Artikel med Overskriften „Danmark“ som kommende Statsforlag for Udsendelse af Skolebøger. Først omtales den, man tør vel sige, lidt smarte Maade, hvorpaa det vedkommende Forlag har faaet afsat en Del Ure — det skal jeg ikke opholde mig ved —, men længere nede i Artiklen kommer noget, som jeg standsede ved; der staar — jeg beder om Tilladelse til at citere —: vedkommende Forlægger har forhandlet en hel Del om, at hans Forlag skulde gaa over til Skolebogsforlag — og saa siger han —:

„og der er al Udsigt til, at vi skal overtage hele Udgivelsen af danske Skolebøger. Jeg har forhandlet meget med Undervisningsminister Borgbjerg om Sagen og deltaget i Konferencer med Undervisningsministeriets pædagogiske Raadgivere. For at faa Venstre med paa, at Skolebøgerne udgives ved Statens Foranstaltning, i Stedet for af de private Forlag, er det Tanken at lade Bøgerne gaa ud gennem Brugforeningerne, Statens Initiativ paa dette Felt vil spare Millioner.“ Nu spørger jeg den højtærede Undervisningsminister: Er det, der staar her i „Ekstra-